

Příloha preventivního programu školy
Střední zemědělská škola, Sadová 1234, Čáslav 28601

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

KRIZOVÉ PLÁNY

Krizový plán je sestaven na základě charakteristik a doporučených postupů při řešení sociálně patologických jevů, které se mohou na střední škole objevit.

Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případech podezření či výskytu sociálně patologických jevů mezi žáky. Základem pro jeho zpracování je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j.: 21291/2010-28 a Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č. j.: 22294/2013-1.

V rámci prevence sociálně patologických jevů je třeba věnovat pozornost jakýmkoli změnám v chování či prospěchu, které se u jednotlivce nebo skupiny na škole vyskytnou.

- Pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu.
- Informovat o zjištěných poznatcích třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce, případně ředitele školy,
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka, nabídne mu pomoc při řešení situace, případně doporučí poradenské zařízení.
- Pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření na metodikovi prevence. Třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonného zástupce žáků s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky, zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení.

Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost kdykoliv žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupu řešení, mají možnost se kdykoliv obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace.

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Charakteristika: Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka při vyučování (absenci žáka omlouvá pedagogický pracovník na základě písemné žádosti zákonného zástupce či plnoletého žáka, vždy se souladem se školním řádem). Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku a porušení školního řádu. Rozlišujeme několik kategorií záškoláctví: pravé záškoláctví (úmyslné, bez vědomí rodičů), záškoláctví s vědomím rodičů, skryté záškoláctví (s vědomím rodičů), záškoláctví s klamáním rodičů, útěky ze školy, odmítání školy, pozdní příchody.

Primární prevence záškoláctví

- Prostřednictvím školního vzdělávacího programu je třeba posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělávání, ke svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabízet žákům atraktivní školní i mimoškolní zájmové činnosti.
- Žáky a rodiče je třeba důsledně seznámit se školním řádem, aktivně s rodiči spolupracovat, vhodně motivovat žáky ke studiu.

Doporučené rady při zjištění záškoláctví

- Zjištění příčiny
- Spolupráce s rodiči, s výchovným poradcem a metodikem prevence.
- Navodit změnu, naplánovat opatření, aby se situace neopakovala.

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Stanovit pravidla a jejich dodržování

Zjistit příčinu zameškaných hodin

Spolupracovat s výchovným poradcem,
metodikem prevence

Oznámit vedení školy, popř. OSPOD

Informovat rodiče, provést zápis

Navrhnout sankce v souladu se Školním řádem

ŠIKANA

Charakteristika: Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učitelů, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocnosti oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Podoby šikany:

- Přímá šikana – může mít podobu fyzickou, verbální nebo neverbální
- Nepřímá šikana – má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální statut oběti.
- Kyberšikana = elektronická šikana – např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele, rozesílání vulgárních nebo výhrůžných koláží s tváří žáka nebo učitele, prezentace ponižujících videí, rozesílání výhrůžných SMS nebo e-mailů apod.

Hranice šikany, která odlišuje šikanování od škádlení nebo agrese, bývá někdy nezřetelná. Jedním z rozlišujících prvků je schopnost žáka škádlení opětovat, bránit se mu, zastavit ho.

Přímé varovné signály šikanování mohou být např.:

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet, např. z důvodu etnicity, sexuální orientace, náboženského vyznání apod.
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejm. pronášené nepřátelským, nenávným tónem
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem a skutečnost, že se jí podřizuje
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k nucení spoluúčasti na nich
- strkání, šťouchání, honění, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout
- žák se snaží bránit cestou zvýšené agrese, podrážděnosti, odmítání učitelům apod,

Nepřímé varovné signály šikanování mohou být např.:

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá jedinec volen do družstva mezi posledními
- při přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- zašpiněný nebo poškozený oděv
- stále postrádá nějaké své věci;
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy

- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- odřeninny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Primární prevence šikany:

- Učitelé vedou systematicky a důsledně žáky k osvojování zásad mezilidských vztahů, učí je respektovat identitu a individualitu jedince.
- Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka.
- Všichni učitelé by měli vnímat vztahy mezi žáky, atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nesdílňnou součást své práce.
- Svým chováním se podílí na prevenci šikanování ve třídách, monitorují sociální klima ve třídě, neprodleně reagují na nevhodné chování mezi dětmi.
- Školní metodik prevence spolupracuje s dalšími organizacemi a organizuje preventivní akce proti šikanování a rasové nesnášenlivosti.

